

- Koshevoy V., Naumenko S., Skliarov P., Syniahovska K., Vikulina G., Klochkov V., Yefimova S. (2022). Effect of gadolinium orthovanadate nanoparticles on male rabbits' reproductive performance under oxidative stress. *World's Veterinary Journal*, 12(3), 296–303. <https://www.doi.org/10.54203/scil.2022.wvj37>
- Piyarungsri, K., Tangtrongsup, S., Thitaram, N., Lekklar, P., & Kittinuntasilp, A. (2020). Prevalence and risk factors of feline lower urinary tract disease in Chiang Mai, Thailand. *Scientific reports*, 10(1), 196. <https://doi.org/10.1038/s41598-019-56968-w>
- Takenouchi, S., Kobayashi, Y., Shinozaki, T., Kobayashi, K., Nakamura, T., Yonezawa, T., & Murata, T. (2022). The urinary lipid profile in cats with idiopathic cystitis. *The Journal of veterinary medical science*, 84(5), 689–693. <https://doi.org/10.1292/jvms.22-0049>
- Westropp, J. L., Delgado, M., & Buffington, C. A. T. (2019). Chronic Lower Urinary Tract Signs in Cats: Current Understanding of Pathophysiology and Management. *The Veterinary clinics of North America. Small animal practice*, 49(2), 187–209. <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2018.11.001>

ВАГІНІТ У КОРОВИ (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)

Зосіменко Є. Л., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **Склярів П. М.**, д. вет. н., професор
Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Актуальність напрямку досліджень. Вагінітом, або кольпітом, називають запалення слизової оболонки піхви, спровоковане активізацією патогенної мікрофлори. Збудниками вагініту можуть бути умовно-патогенні мікроорганізмами, які постійно присутні в організмі [7]. Виникають як наслідок травм під час родів, злучки або штучного осіменіння, за користування нестерильними інструментами при наданні акушерської допомоги та осіменінні тварин, а також за вібріозу, трихомонозу та ін. інфекційних та інвазійних хвороб [3, 6].

Вагініт може перебігати як в гострій, так і в хронічній формі. Якість ексудату залежить від виду запалення: за серозного на дні піхви скупчується рідкий секрет, за катарального він каламутний і має слизовий характер. Для гнійно-катарального характерна виражена гіперемія та набряклість слизових оболонок, точкові та смужчасті крововиливи з них, сильна болючість, наявність ексудату у вигляді каламутного слизу з прожилками та пластівцями гною. За некротичного відбувається відкладення фібрину у слизовій оболонці та надалі її омертвіння. За вагінального огляду слизова оболонка суха, на ній видно змертвілі ділянки; зі статевої щілини виділяється ексудат червоно-бурого кольору з неприємним запахом [1, 3].

За лікування хвіст і шкіру зовнішніх статевих губ необхідно обмити розчинами дезінфікуючих і в'яжучих засобів: марганцевокислого калію (1:10 000), фурациліну (1:5000), 3-5%-ного іхтіолу та ін. За наявності виразок їх припікають 3-5% розчином ляпісу [4].

За серозного та катарально-гнійного вагініту піхву спринцюють розчинами антисептичних речовин (перманганат калію, фурацилін, перекис водню). Розчини вводять у піхву за допомогою катетера або гумової груші, зафіксувавши корову так, щоб задня частина тулуба була дещо нижчою за передню. Зрошення необхідно чергувати з введенням антимікробних емульсій та мазей (лініменту синтоміцину, 5% суспензії фуразолідону та ін.). За флегмонозного та дифтеритичного вагініту спринцювання протипоказані, рекомендується застосовувати масляні емульсії: фурацилінову та синтоміцинову мазі, лінімент Вишневецького. Найкращі результати лікування отримують за змащування слизової оболонки йод-гліцерином, йод-іхтіолом, іхтіол-гліцерином, іхтіол-йод-гліцерином. Препарати змішуються порівну та застосовуються один раз на добу [4].

Широке застосування набула фітонцидотерапія. Отримані хороші результати за лікування вагінітів 30%-ним розчином іхтіолу з 10%-ним розчином соку цибулі або часнику. З цією метою пухкий ватний тампон рясно зволожують і за допомогою корнцангу через піхвове дзеркало вводять до шийки матки. Тампони змінюють за 24 години. Можна вводити на 6-8 годин у піхву тампони з кашкою цибулі або часнику (4-6 столових ложок, подрібнених на м'ясорубці та вкладених у марлеві серветки) [4].

Найбільш ефективним способом лікування вагінітів у худоби є наступний: іхтіол і бджолиний мед змішують порівну і підігрівають до 38-40°C. Цим складом просочують тампон і змащують слизову оболонку піхви двічі з проміжком в три доби. Ефективність лікування 85-91%. Цей спосіб неодноразово апробовано в умовах виробництва [4].

Можна рекомендувати розчин для зрошення піхви за вагінітів протягом 3-5 дів наступного складу: нашатир і кухонна сіль – по 1,0; мідь сірчаноокисла – 2,0; вода дистильована – 100 мл. Або для змащування слизової оболонки піхви склад: таніну – 2,0; іхтіолу – 10,0; гліцерину – 10 мл; розчину йоду – 10 мл; воску та парафіну – по 5,0.

Для лікування корів з вагінітом рекомендована озонотерапія [2].

За некротичного вагініту рекомендовані обробки антибіотиком на основі культури та чутливості з використанням порошку сульфаніламідів та жиру печінки акул як інтравагінального пом'якшувача [5].

Мета роботи – розроблення заходів з діагностики та лікування вагініту у корови.

Методика. Об'єктом досліджень була корова з вагінітом, яка належить Курченко Катерині Вікторівні, що мешкає за адресою: Дніпропетровська область, м. Новомосковськ, вул. Центральна, 61; предмет – діагностика вагініту, розроблення та ефективність заходів з лікування корови за вагініту.

Для діагностики вагініту використовували огляд із загальноклінічних методів дослідження і піхвове дослідження як акушерсько-гінекологічний метод.

Терапія була спрямована на усунення причини хвороби та знищення збудника, для чого використовували спринцювання антисептичними розчинами та мазі антибактеріальної дії.

Основні результати та їх інтерпретація. З анамнезу хвороби врахували, що тварина захворіла чотири доби тому, коли власниця помітила виділення з піхви жовто-зеленого кольору з неприємним різким запахом. Змін у загальному клінічному стані тварини не помічено. Територія благополучна щодо інфекційних і інвазійних захворювань.

Для постановки попереднього діагнозу необхідно було виключити цервіцит та ендометрит.

Схема лікування передбачала щоденне застосування протягом 5 дів:

- розчину еноксилу 10% – 12 мл, підшкірно;
- мазі левоміколь – 15 г, інтравагінально;
- розчин мірамістину – 100 мл, інтравагінально.

Висновок. Таким чином, діагноз було поставлено на основі анамнестичних даних (виділення з піхви жовто-зеленого кольору з неприємним різким запахом) та результатів клінічного дослідження – ознаки запального процесу слизової оболонки піхви з диференційною діагностикою від цервіциту та ендометриту.

За застосування терапії, спрямованої на усунення причин хвороби та знищення збудника шляхом спринцювання антисептичними розчинами та мазей антибактеріальної дії з використанням розчину еноксилу 10% (12 мл, підшкірно), мазі левоміколь (15 г, інтравагінально) та розчину мірамістину (100 мл, інтравагінально), щоденно, протягом 5 дів, забезпечило повне одужання тварини.

Бібліографічний список

1. Корейба, Л. В. (2018). Особливості клінічного прояву післяродових вестибуло-вагінітів у корів в умовах приватного підприємства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області. *Modern scientific researches*, 6(3), 79-82. <https://www.modscires.pro/index.php/msr/article/view/msr06-03-08>

2. Кошевой, В. П., Федоренко, С. Я., Науменко, С. В., Иванченко, М. М., Беседовський, В. П., Онищенко, О. В., ... & Кравцов, М. Н. (2014). Озономістські препарати та їх використання у ветеринарній репродуктології (методичні рекомендації). *ХЗДВА, Харків*.
3. Скляр, П. М., Кошовий, В. П., & Иванченко, І. М. (2003). До питання етіології, патогенезу та особливостей перебігу вестибуловагінітів. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини*, 11(2), 198-201.
4. Терьохіна, А. В., & Скляр, П. М. (2021). Порівняльна ефективність методів лікування корів з вестибуло-вагінітами. *Materials of the XXVI – the International Science Conference «Topical issues of practice and science», London, Great Britain (May 18-21, 2021)*, pp. 826-833. URL: <https://isg-konf.com>. Available at: DOI: 10.46299/ISG.2021.I.XXVI. <https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2021/05/XXVI-Conference-May-18-21-2021.pdf>.
5. Blum, S., Mazuz, M., Brenner, J., Friedgut, O., Stram, Y., Koren, O., ... & Elad, D. (2007). Sample-based assessment of the microbial etiology of bovine necrotic vulvovaginitis. *Theriogenology*, 68(2), 290-293. <https://doi.org/10.1016/j.theriogenology.2007.05.040>
6. Immaru, M., Ueno, Y., Hinago, K., Hamada, K., & Ogawa, T. (2024). Vaginitis with purulent vaginal discharge caused by artificial insemination using frozen *Histophilus somni*-contaminated semen. *Veterinary Microbiology*, 110147. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S037811352400169X>
7. Raja, S., Prabakaran, V., Vijayarajan, A., Kumar, S. S., Jayaganthan, P., & Sivakumar, A. (2016). Therapeutic management of necrotic vaginitis in a Jersey cross bred cow. *Journal of Indian Veterinary Association*, 14(2), 52. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&profile=ehost&scope=site&authtype=crawler&jrnl=09755195&AN=120711466&h=C55nUsusY%2Bxojc6NUuRVy4O1W0pkMF4m%2B9VxZW8uBjOw0vTbjIiZCzOHJcANDvo4Plif1W7140GXyO%2F8gKT%2Bw%3D%3D&crl=c>

РЕПРОДУКТИВНА ТОКСИЧНІСТЬ КАДМІЮ ДЛЯ САМЦІВ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН

Каплунова Г.В., здобувачка вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»
 Науковий керівник – **Кошевой В.І.**, д. філософії з вет. мед.
Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Вступ. Кадмій (Cd) є поширеним важким металом, який легко переноситься в навколишньому середовищі, легко накопичується в біоті та є дуже токсичним. Забруднення Кадмієм у деяких районах, де є вугільні шахти та зазнають просідання, спричинене видобутком вугілля, є відносно серйозним, з яких 30,1% є районами високого ризику (вміст Cd у ґрунті вищий за відповідну межу 2 мг/кг) (Zhang et al., 2024). Серйозною проблемою є також забруднення водного середовища. Було виявлено, що ґрунтові води в промислових і сільськогосподарських районах сильно забруднені Кадмієм, концентрація якого становить 8-20 мг/л (Mahajan et al., 2021).

Кілька досліджень показали, що кадмій може перешкоджати репродуктивним процесам у самців, включаючи погіршення фертильності, вплив на розвиток потомства, і тому Кадмій був визначений як ендокринний руйнівник через його здатність переривати виробництво та регуляцію репродуктивних гормонів (Sun et al., 2021). Cd негативно впливає на життєздатність, якість і кількість сперми, а також на вагу епидидимісу, спермо- і андрогенез (Machado-Neves, 2022). Таким чином, **метою даної роботи** було проведення аналізу та узагальнення даних літератури щодо токсичності Кадмію для самців свійських тварин.

Результати. Cd є поширеним ендокринним руйнівником у навколишньому середовищі, який може порушити розвиток зародкових клітин у тварин. Дослідження показали, що спосіб дії Cd на пошкодження тканини гонад включає генерацію окислювального стресу, витіснення іонів і молекул (наприклад, міді, кальцію, цинку та заліза), перешкоджання клітинній адгезії